

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๐๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรมทุกกระทรวง และผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๐๐

ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๑๑(ลร.๔)/๒๖๕

ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๕ กันยายน ๒๕๕๗) เรื่อง การปรับปรุง
คำตอบแทนเพื่อช่วยเหลือการครองชีพข้าราชการระดับต้น (ระยะเฉพาะหน้า) ของคณะกรรมการ
พิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เสนอเรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำ
และลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนา
หนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการตามที่
รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรศักดิ์ อวารณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๖๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๗๕๗๓

ที่ นร ๐๔๑๑(สร.๘)/๒๖๔ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๗ กำหนดมาตรการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับเงินเดือนไม่ถึงเดือนละ ๗,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มจนถึง ๗,๐๐๐ บาท และที่ได้รับเกิน ๗,๐๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มอีกเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งให้ผมรับไปหารือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ นั้น

ผมได้หารือเรื่องนี้ร่วมกับผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขานุการ ก.พ. เลขานุการ ก.พ.ร. และผู้แทนกรมบัญชีกลางแล้ว สมควรรายงานดังนี้

๑. ลูกจ้างประจำในราชการฝ่ายบริหาร

ลูกจ้างประจำเป็นผู้ที่ส่วนราชการจ้างให้ทำงานบางอย่างแทนข้าราชการ ซึ่งยังไม่มีอัตรากำลังเปิดรองรับ โดยได้สิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับข้าราชการ แต่ไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ หากแต่ได้เงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และไม่มีสิทธิเป็นสมาชิก กบข. ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เคยมีมาแล้ว ลูกจ้างประจำเหล่านี้จะค่อย ๆ เกษียณอายุหมดไป ในที่สุด โดยไม่มีการบรรจุแต่งตั้งเพิ่ม เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ปัจจุบันมีกรอบอัตราลูกจ้างประจำในราชการฝ่ายบริหาร รวม

๑๕๗,๔๔๖ อัตรา ลูกจ้างประจำของกระทรวงต่าง ๆ ที่นับว่ามีสถิติสูงได้แก่

กระทรวง	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔๐,๔๖๔	๖,๒๙๖	๔๖,๗๖๐
กระทรวงศึกษาธิการ	๔๐,๔๐๗	๕,๕๓๑	๔๕,๙๓๘
กระทรวงคมนาคม	๑๔,๕๑๔	๙๐๕	๑๕,๔๑๙
กระทรวงสาธารณสุข	๑๑,๓๐๕	๙๙	๑๑,๔๐๔
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๙,๘๘๕	๓๐๙	๑๐,๒๗๔

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๒ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ

ในการเสนอเรื่องเงินช่วยเหลือพิเศษต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๗ สำนักงาน ก.พ. และกระทรวงการคลัง ได้รวมการช่วยเหลือบุคลากร ประเภทนี้ไว้ในจำนวนผู้อยู่ในข่าย ๓๕๐,๐๐๐ คน และวงเงินที่เตรียมไว้ ๓,๗๐๐ ล้านบาทแล้ว

๒. ลูกจ้างประจำในราชการฝ่ายอื่น

ปัจจุบันราชการฝ่ายอื่น เช่น รัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง กกต. ป.ป.ช. มีลูกจ้างประจำของตนเอง โดยที่ทางราชการบริหาร (ก.พ. กระทรวงการคลัง) ไม่ได้กำหนดกรอบอัตราค่าจ้างให้ จึงไม่มีสถิติตัวเลขและวงเงินงบประมาณที่จะต้องใช้ ดังนั้น การที่ราชการฝ่ายอื่นจะให้ลูกจ้างประจำของตนเองซึ่งบรรจุแต่งตั้งเอง และกำหนดอัตราค่าตอบแทนเองอยู่แล้ว มีสิทธิรับเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษหรือไม่ จึงอยู่ในอำนาจของเจ้าสังกัดจะพิจารณา และอยู่ภายใต้กรอบงบประมาณของตนเอง

๓. ลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น อบต. อบจ. เทศบาล สามารถบรรจุแต่งตั้งลูกจ้างประจำได้เอง และกำหนดอัตราค่าตอบแทนได้เองอยู่แล้ว ดังนั้น การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจะให้ลูกจ้างประจำของตนเองมีสิทธิรับเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษหรือไม่ ในอัตราเท่าใด จึงอยู่ในอำนาจของเจ้าสังกัดจะพิจารณา และอยู่ภายใต้กรอบงบประมาณของตนเอง

๔. ลูกจ้างชั่วคราวในราชการฝ่ายบริหาร

ลูกจ้างชั่วคราวหมายถึง ผู้ที่ส่วนราชการจ้างให้ทำงานบางอย่างซึ่งโดยปกติแล้วไม่ถือเป็นการปฏิบัติราชการโดยตรง แต่สนับสนุนให้การปฏิบัติราชการเป็นไปโดยเรียบร้อย ประหยัด และมีกำหนดเวลาสิ้นสุดภารกิจ เช่น การขับรถ การส่งเอกสาร การปลูกป่า การทำสวน การดูแลรักษาสถานที่ การวิจัย การพิมพ์เอกสาร หรือการทำงานตามโครงการเฉพาะกิจ การจ้างลูกจ้างชั่วคราวอาจเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายเดือนหรือรายปี

/แต่จ้าง ...

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๓ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ

แต่จ้างได้คราวละไม่เกินหนึ่งปี ลูกจ้างชั่วคราวไม่สามารถขึ้นเงินเดือนได้ ไม่มีบำเหน็จบำนาญ ไม่มีสวัสดิการอย่างข้าราชการ ได้รับสิทธิเฉพาะเรื่องการลาและประกันสังคม

ลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ

ประเภทที่ ๑ ลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทนบุคลากร เช่น ชัبرد พิมพ์ดีด

ประเภทที่ ๒ ลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากงบประมาณโครงการเฉพาะกิจของส่วนราชการ เช่น ปลุกป่า

ประเภทที่ ๓ ลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากเงินนอกงบประมาณ เช่น ลูกจ้างในมหาวิทยาลัย ลูกจ้างของโรงพยาบาล

สำหรับลูกจ้างประเภทที่ ๒ และ ๓ นั้น โดยที่เป็นเรื่องภายในของแต่ละส่วนราชการ ก.พ. และกระทรวงการคลังไม่ได้เป็นผู้ดูแลกรอบอัตรากำลังและวงเงินงบประมาณให้ จึงเป็นเรื่องภายในของส่วนราชการนั้น ๆ ที่จะพิจารณาให้การช่วยเหลือเอง แต่ที่คณะรัฐมนตรีควรพิจารณามาตรการความช่วยเหลือเป็นพิเศษคือ ลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑

ปัจจุบันมีกรอบอัตราลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑ ในราชการฝ่ายบริหารรวม ๔๔๙,๑๙๓ อัตรา แต่มีตัวคนบรรจุอยู่จริง ๒๐๗,๒๕๕ คน กรอบอัตราลูกจ้างชั่วคราวของกระทรวงต่าง ๆ ที่นับว่ามีสถิติสูง ได้แก่

กระทรวง	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔๐,๖๓๐	๒๔๔,๙๐๗	๒๘๕,๕๓๗
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕๒,๖๘๒	๙๔	๕๓,๐๒๘
กระทรวงคมนาคม	๓๑,๙๔๘	๑,๙๑๖	๓๓,๘๖๔
กระทรวงศึกษาธิการ	๒๔,๙๒๕	๗,๑๘๐	๓๒,๑๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๕ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ

ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า การให้เงินค่าครองชีพพิเศษแก่ลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑ (ใช้งบประมาณหมวดค่าตอบแทนบุคลากร) เหมือนกับการให้แก่ลูกจ้างประจำยังไม่สมควร เพราะโดยสถานะแล้วก็เป็นเรื่องระยะสั้น (ชั่วโมง วัน เดือน หนึ่งปี) ตามข้อตกลงก็เป็นที่ยอมรับอยู่แล้วว่าจะไม่มีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนหรือสิทธิประโยชน์อื่น การเพิ่มเงินพิเศษจึงเป็นการเสียหลักการของการมีลูกจ้างสองแบบ รวมทั้งจะเป็นภาระงบประมาณเป็นอันมาก แต่ควรมีมาตรการช่วยเหลือดังนี้

(๑) ลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑ (ใช้งบประมาณหมวดค่าตอบแทนบุคลากร) ที่ปฏิบัติงานต่อเนื่อง (อาจเว้นช่วงได้ ถ้าเป็นการรอตต่อสัญญา) และทำงานในลักษณะประจำ ซ้ำตัวบุคคลมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีติดต่อกัน ให้ผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการ (สถานะเหมือนลูกจ้างประจำ แต่มีค่าตอบแทนสูงกว่าเดิมประมาณร้อยละ ๒๐ และมีกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างไม่เกินคราวละ ๕ ปี) โดยมีระยะเวลาทดลองการปฏิบัติงานพนักงานราชการ ๑ ปี การที่ไม่ให้เป็นลูกจ้างประจำ เพราะจะมีระยะเวลาปฏิบัติงานยาวเกินไปจนอาจเกินกว่าภารกิจ เช่น การทำสวน ทำความสะอาด ขั้บรถ ซึ่งอาจมอบให้เอกชนเข้ามารับทำได้ และคณะรัฐมนตรีเองก็มีนโยบายจะให้ลูกจ้างประจำลดลงอยู่แล้ว

(๒) ให้พนักงานราชการทุกประเภท (รวมทั้งที่แปลงสถานะมาจากลูกจ้างชั่วคราว) มีสิทธิได้รับเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษเช่นเดียวกับลูกจ้างประจำหรือข้าราชการชั้นผู้น้อย

(๓) ให้ทุกส่วนราชการที่มีลูกจ้างชั่วคราว จัดทำกรอบอัตราของตน เสนอไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ เพื่อขออนุมัติและบรรจุลูกจ้างชั่วคราวที่มีคุณสมบัติตาม (๑) ลงในกรอบอัตราพนักงานราชการให้ทันภายใน พ.ศ. ๒๕๔๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๔ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ

๔. ลูกจ้างชั่วคราวในราชการฝ่ายอื่น และ
๖. ลูกจ้างชั่วคราวขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้เจ้าสังกัดพิจารณาปรับสถานะหรือให้เงินช่วยค่าครองชีพพิเศษ ตามที่เห็นสมควร โดยใช้กรอบงบประมาณของตนเองเหมือนกรณีลูกจ้างประจำ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดให้ความเห็นชอบในหลักการดังนี้

๑. ให้ลูกจ้างประจำของฝ่ายบริหารได้รับเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษ ได้เหมือนข้าราชการ
๒. ให้ลูกจ้างชั่วคราวของฝ่ายบริหารที่มีอายุงานต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๔ ปี บรรจุเป็นพนักงานราชการ และรับเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษได้เหมือนข้าราชการ
๓. ให้เจ้าสังกัดของลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการอื่น นอกจากฝ่ายบริหาร ตลอดจนลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เจ้าสังกัดกำหนด แต่อยู่ภายในกรอบงบประมาณของตนเอง

(นายวิชาญ เจริญงาม)
รองนายกรัฐมนตรี